

YEE-hankkeen aloituswebinaari

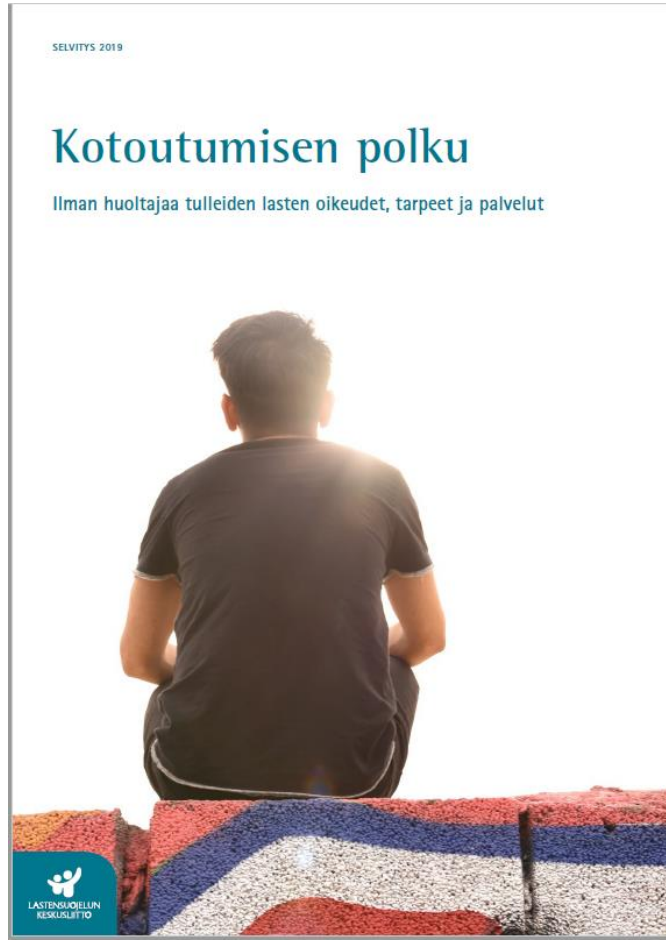
Taina Martiskainen
Lastensuojelun Keskusliitto

Lastensuojelun Keskusliitto
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki
Puh. (09) 329 6011
toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi

Kotoutumisen polku

Ilman huoltajaa tulleiden lasten oikeudet, tarpeet ja palvelut

- Selvitys koostuu oikeudellisesta tarkastelusta ja kyselyn tuloksista. Kysely lähetettiin kotoutumisvaiheen yksiköihin ja kuntiin. (3/2019 yhteensä 26, lisäksi kunnan tuettua asumista.)
- Kaksi erillistä kyselyä, yksikön vastaaville ja ohjaajille.
- Yksikön vastaavien kysely lähetettiin myös lasten sosiaalityöntekijälle kuntaan.
- Vastaajia oli 26 vastaavaa tai sosiaalityöntekijää ja 46 ohjaajaa.

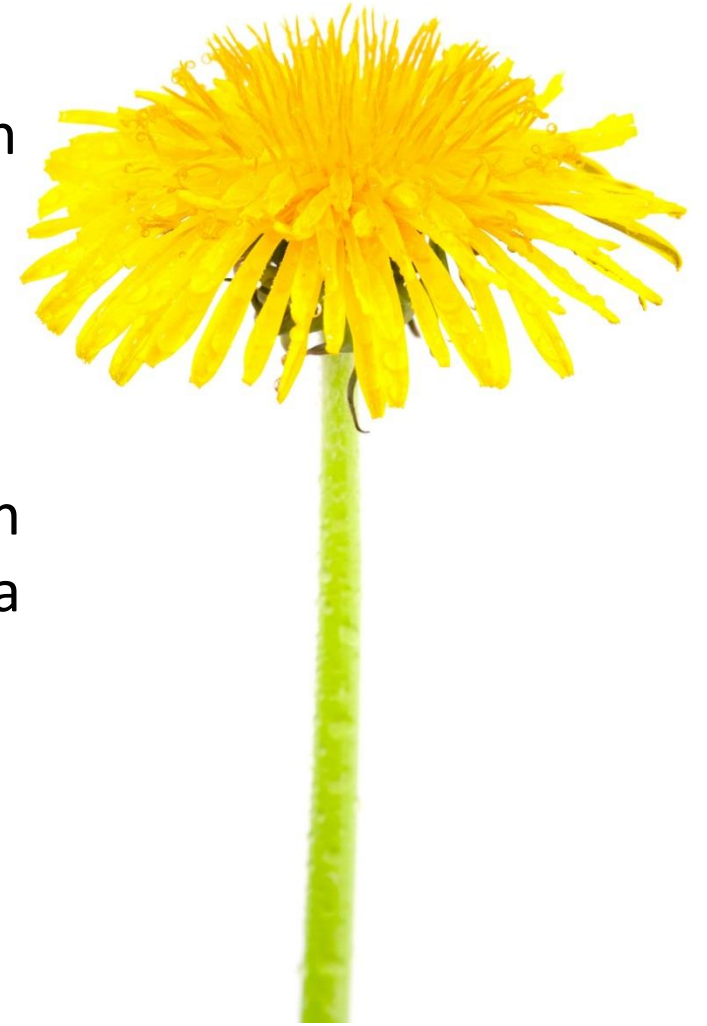
Taina Martiskainen ja Virve Toivonen
Lastensuojelun Keskusliiton verkkojulkaisu
6/2019

https://www.lskl.fi/materiaali/lastensuojelun-keskusliitto/Kotoutumisen_polku_.pdf

Selvityksen pääasiallinen havainto

- Ilman huoltajaa tulleilla on palvelutarpeita, joita ei aina välttämättä tunnisteta tai joihin ei osata vastata.
- Tämä saattaa johtua siitä, ettei lainsäädäntö ole riittävän täsmällistä ja selkeää.
- Ennen kaikkea se voi johtua lain soveltamisesta:

Kaikissa kunnissa ei mielletä näitä lapsia sosiaalihuollon asiakkaisiksi ja esimerkiksi sosiaalihuoltolain 3 §:n mukaan erityistä tukea tarvitseviksi. Tästä voi aiheutua vaikeuksia palvelujen saamisessa.

Ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten huolenpidolle on luotu erityiset puitteet, mutta järjestelmän yhteys normaaleihin sosiaalipalveluihin ontuu paikoin.

Miten vastata nuoren tuen tarpeisiin

Yhteisöasuminen – yksin asuminen, suuri muutos.

- Yhteisöllinen kulttuuri taustalla.
- Perheen yhdistäminen ei onnistu, nuoret jäävät yksin Suomeen.
- Miten saa vertaistukea?

Tukikontaktin frekvenssi

- Riittääkö muutaman kerran /kk kontakti?
 - Vaihtuva henkilöstö
 - Virka-aikaan ja paikkaan sidottu tuki?
- >> Nuorelle olisi tärkeää voida soittaa kun on tarve.

Nuorilla on voimavaroja, mutta myös haasteita

Elämän tasaantuessa traumatausta voi alkaa vaikuttaa ja saattaa alkaa voimakkaampi oireilu. Miten vastataan?

- Päihteiden käyttö
- Peliongelmat
- Itsetuhoisuus

Hoitoon motivointi – luottamuksen luominen uuteen ihmiseen?

- Kerta psykiatrisella sairaanhoitajalla?
- Jälkihuollossa oma psyk.sairaanhoitaja tai psykologi?

LS jälkihuoltoon rinnastettavan tuen haasteita

- Ei subjektiivinen oikeus nuorelle.
- Suuret erot järjestämisessä eri kunnissa, nuoret eivät ole yhdenvertaisia.
- Nuorten siirrot paikkakunnalta toiselle ovat haaste myös jälkihuollon kannalta.

Omaehtoinen muutto on aina riski, välittykö tieto?

- Systemaattista tiedonkeruuta ei ole – emme tiedä, kuinka moni nuori on jäänyt ilman tukitoimia.

”Nuoret joutuvat itsenäistymään liian varhain ja heille tarjottu tuki täysin riittämätön.”

”Nuorta on avustettu asunnon hankinnassa ja muuttamisessa. Asiakkuus päätynyt sitten siihen.”

”Nuorilla on jälkihuollossa sosiaaliohjaaja ja sosiaalityöntekijä. Kumpaakin on melko vaikea saada kiinni.”

”Omaohjaaja tukee n. 2 tuntia viikossa. Auttaa paperihommissa.”

Kotoutumisen polku, haastateltavien kommentteja

”Eräessä kunnassa sosiaalityöntekijä oli odottanut paikkakunnalle muuttaneiden nuorten soittavan hänelle, mitä he eivät olleet tehneet, koska eivät osanneet suomea.

Toisessa kunnassa ei ollut kuuteen kuukauteen sosiaalityöntekijää, jonka tehtävänä olisi ollut vastata jälkihuollosta.”

Lepola 2019 aineistosta kommentteja

Poimintoja ja ajatuksia päivästä

- **Osallisuus** tärkeää!
 - Tämä on haaste yksintulleiden kohdalla, ei ole rakenteita.
- **Navigointi**
 - Palvelupolut ovat mutkikkaat yhteiskuntaa tuntemattomalle.
- **Aikuisuuden** käsite
 - Tässä paljon yhteistä lasun jälkihuollon nuorten kanssa – moni on tottunut ottamaan vastuuta jo nuorena!
- Kunnille **velvoite** pitää yhteyttä nuoreen (Norjan malliin?)
 - Etenkin kun nuori muuttaa omaehtoisesti toiseen kuntaan
- **Yhteistyö** ja verkostot
 - Yhteistyö ja rakenteet valtakunnalliselle ohjaukselle
 - Millaisia yhteistyökumppaneita?
 - Järjestöjen toimintaa
 - Tukihenkilöitä, tukiperheitä
 - Vapaaehtoistoimintaa nuorelle itselleen?